

انواع پسماند

ویژگی های ظروف و کیسه های تفکیک

پسماندهای پزشکی

ردیف	نوع پسماند	نوع ظرف	رنگ ظرف	برجسب
۱	عفونی	کیسه پلاستیکی مقاوم	زرد	عفونی
۲	تیز و برنده	Safety Box استاندارد	زرد با درب قرمز	تیز و برنده دارای خطر زیستی
۳	شیمیایی و دارویی	کیسه پلاستیکی مقاوم	سفید یا قهوه ای	شیمیایی و دارویی
۴	پسماند عادی	کیسه پلاستیکی مقاوم	سیاه	عادی

۱- لازم است کیسه های فوق در سطل های پلاستیکی زرد رنگ نگهداری شوند.

۲- موسسه استاندارد، استاندارد Safety Box را تدوین نموده است.

۳- لازم است کیسه های فوق در سطل های پلاستیکی سفید یا قهوه ای رنگ نگهداری شوند.

۴- لازم است کیسه های فوق در سطل های پلاستیکی آبی رنگ نگهداری شوند.

۳- پسماند شیمیایی و دارویی :

پسماندهای شیمیایی - دارویی عبارتند از :

داروهای تاریخ گذشته یا غیر لازم (قوطی ها و شیشه های دارویی)

معرفهای آزمایشگاهی

داروی ثبوت و ظهور فیلم

مواد ضد عفونی کننده و گندزدای تاریخ

گذشته یا غیر لازم

حلالها و باتری ها

ترموترهای شکسته

سیلندرهای گاز - کارتريج گاز

قوطی اسپری های تنفسی

قوطی های افشان

پسماندهای منتج شده از تشخیص،

درمان و مراقبت بیماران تحت شیمی

درمانی اعم از :

ست های سرم - باتل سرم ها

کیسه های ادرار - سوند

کیسه های استوما

۴- پسماندهای تیز و برنده :

شامل اجسام تیز و برنده ای هستند که می

توانند موجب زخم از قبیل بریدگی و یا

سوزاخ شدگی شوند و عبارتند از :

سوزنهای زیر جلدی

تیغه چاقو جراحی و دیگر تیغه ها

چاقو -اره ها

ست های آنفوزیون

شیشه شکسته ها - ناخن بیماران

اسکالپ - لانتست

ژیلت - انواع آنژیوکت

انواع آنژیوکت

تهیه و تنظیم:

واحد آموزش

انواع پسماندهای بیمارستانی :

۱- پسماند شبه خانگی :

این زایدات شبیه زباله های خانگی بوده و بیشتر مربوط به قسمت های اداری بیمارستان هستند.

از نظر حمل و نقل، مشکل خاصی ندارند و جزء مواد زاید خطرناک محسوب نمی شوند.

گل، دستمال کاغذی، کاغذ، باقیمانده مواد غذایی، لیوان یکبار مصرف،

۲- پسماند عفونی :

طبقه بندی مواد زاید عفونی طبق نظریه **Liber man** :

طبق نظریه لیبرمن مواد زاید عفونی در ۱۲ نوع مشخص طبقه بندی شده اند اما در بیمارستان یک تعریف کلی دارد که عبارتست از پسماندهای مظنون به داشتن عوامل زنده بیماریزا که عبارتند از :

محیط های کشت میکروبی آزمایشگاهی
پسماندهای ناشی از جداسازی بیماران
عفونی

بافتها

سواب آلوده

مواد یا تجهیزاتی که با فرد مبتلا به بیمار عفونی تماس داشته اند و مواد دفع شده از این بیماران

پسماندهای اتاق ایزوله

پسماند ناشی از جراحی و اتوپسی

اعضا و اندام قطع شده

موارد مهم مدیریتی در این سیستم ها عبارتند از:

۱. جلوگیری از تولید مواد و کاهش در مبدأ
۲. جدا سازی مواد در مبدأ و جلوگیری از عفونی و مخاطره آمیز شدن تمامی زائدات
۳. تصفیه مقدماتی مواد مخاطره آمیز به منظور کاهش و یا حذف پتانسیل خطر زایی
۴. ذخیره
۵. بسته بندی و الصاق بر چسب بر روی بسته ها
۶. نگهداری و نظافت
۷. جابجایی
۸. حمل و نقل
۹. در صورت امکان بازیافت و یا استفاده مجدد و سایر اعمال مربوطه
۱۰. دفع
۱۱. کدهای موجود مثل ضوابط و دستورالعملها

تعریف مواد زاید جامد بیمارستانی

در بیمارستانها، طیف وسیعی از زباله، تولید می شود. زباله های حاصل از قسمت های اداری و زباله های آشپزخانه از نوع مواد زاید خانگی است. در حالی که زباله های ناشی از اطاق عمل، کاملاً عفونی بوده و جزء مواد زاید خطرناک به حساب می آیند.

اجزایی مانند کاغذ، مقوا، کارتن، مواد پلاستیکی، پسماندهای آشپزخانه، قوطی های کمپوت و کنسرو، میوه و گل در زباله بیمارستان ها وجود دارد. این مواد در صورتی که با مواد خطرناک و عفونی مخلوط نشود، بی خطر بوده و می توان آنها را همانند مواد زاید خانگی، جمع آوری، حمل و دفع نمود.

زباله های بیمارستانی به علت دارا بودن عوامل خطرناک سمی و بیماری زا از جمله مواد: پاتولوژیک، دارویی و شیمیایی و رادیو اکتیو از حساسیت های خاصی برخوردار است. به همین علت یکی از مسائل اساسی برای دفع پسماند های پزشکی در بیمارستان ها مدیریت صحیح آن برای جمع آوری، نقل و انتقال و نگهداری موقت و دفع نهایی می باشد به نحوی که خطری برای سلامت افراد و جامعه ایجاد نکند.

طبق دستورالعمل های اداره کل سلامت محیط کار و وزارت بهداشت و درمان و آموزش پزشکی، بیمارستان ها موظف شده اند تا نسبت به جمع آوری و ذخیره سازی مجزای زباله های عفونی، زباله های شیمیایی و غیر عفونی از مبدأ تولید اقدام کنند.

اگرچه در بسیاری از بیمارستان ها تحولات زیادی در این زمینه صورت پذیرفته اما هنوز این امر، به صورت یک فرهنگ در نیامده و هنوز هم علی رغم حضور کارشناسان بهداشت محیط بیمارستان های کشور به عنوان مسئول بهداشتی و ناظر، زباله های عفونی ۱۰۰ درصد تفکیک نمی شوند.